

WYMAGANIA EDUKACYJNE – JĘZYK POLSKI

Rok szkolny 2026/2027

Klasa IV a

Uczący: mgr Joanna Głodzik, mgr Anna Ciemięga

1. ZAKRES WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
	<i>Wiedza na podstawowym poziomie (wyuczona, zapamiętana)</i>	<i>Posiadanie podstawowej wiedzy, rozumienia tej wiedzy oraz umiejętności rozwiązywania nieskomplikowanych problemów z nią powiązanych;</i>	<i>Wypełnienie wymagań rozszerzonych oraz umiejętność rozwiązywania problemów o średnio złożonym charakterze</i>	<i>Posiadanie pełnej wiedzy z danych wymagań przedmiotowych, radzenie sobie z problemami złożonymi o standardowym charakterze, a z pomocą nauczyciela dokonywanie analiz i syntez uzyskiwanej wiedzy;</i>	<i>Umiejętność samodzielnego analizowania uzyskiwanej wiedzy i umiejętności, stosowanie ich w sytuacjach nietypowych, dokonywanie syntez i formułowanie własnych ocen dotyczących poznawanych kwestii, ukazywanie świeżych, oryginalnych rozwiązań.</i>
		Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę dostateczną, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę dobrą, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
Uczeń:	wymagania ogólne				
	• opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej • większość zadań, nawet bardzo łatwych wykonuje przy pomocy nauczyciela • nie jest aktywny na lekcjach, ale stara się wykonywać polecenia nauczyciela • pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty • podejmuje próby prowadzenia notatek przedmiotowych.	• w znacznej mierze opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej • samodzielnie wykonuje tylko łatwe zadania, trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela • rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach • prowadzi notatki przedmiotowe.	• w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej • samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne • bierze czynny udział w lekcji • rzetelnie prowadzi notatki przedmiotowe.	• w pełni opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej • samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności • aktywnie uczestniczy w lekcjach • rzetelnie i samodzielnie prowadzi notatki przedmiotowe.	• w pełni opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej • samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności • aktywnie uczestniczy w lekcjach i dzieli się wiedzą na forum klasy • współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań

					notuje w sposób kreatywny, nieszablonowy.
	czytanie i odbiór tekstów				
	- czyta głośno krótki tekst, czasami z błędami, ale zrozumiale, - odnajduje pojedyncze, proste informacje w tekście, - potrafi wskazać głównych bohaterów i miejsce akcji - czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich treść.	- umie wymienić elementy świata przedstawionego (narrator, czas i miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia) - odróżnia opis od opowiadania - wie, co to jest epitet, porównanie, rym, podmiot mówiący - zna pojęcie baśni i legendy - w baśniach odróżnia postacie, przedmioty i wydarzenia realistyczne od fantastycznych - czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść.	- czyta poprawnie, ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje jawne i proste ukryte, - próbuje oceniać zachowania bohaterów literackich oraz formułuje ogólne wnioski - redaguje pytania do tekstu - zna i wymienia cechy gatunkowe baśni i legendy - wskazuje w wierszu: epitet, porównanie, przenośnię, wyraz dźwiękonaśladowczy, rymy, wersy - uczestniczy w projektach edukacyjnych; - czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę.	- formułuje morał wynikający z baśni - wyказује się bardzo dobrą znajomością przeczytanego tekstu - samodzielnie sporządza plan odtwórczy tekstu literackiego i kompozycyjny własnej wypowiedzi. - nazywa cechy bohatera i przywołuje czyny, zachowania, które o tym świadczą - analizuje utwór poetycki, wskazując: epitety, porównania, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, wersy, strofy, rymy, osobę mówiącą w wierszu; - płynnie czyta nowy tekst - czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, podejmuje próby interpretacji - tworzy projekty edukacyjne i prezentuje je na forum; - czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę, odnajduje powiązania między utworami.	- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej - wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi - tworzy różnorodne prezentacje, projekty z wykorzystaniem technologii multimedialnych; - chętnie czyta i zna teksty uzupełniające oraz krytycznie wypowiada się na ich temat.
wypowiedzi pisemne i ustne					

	- ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem zdań - popęnia błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne - zna podstawowe zasady ortograficzne - z pomocą nauczyciela dokonuje poprawy popełnionych błędów - podjęmuje próby redagowania form wypowiedzi przewidzianych w programie klasy IV (notatka, zaproszenie, list, opis, dialog, pozdrowienia, życzenia) - stosuje odpowiednie znaki przestankowe na końcu zdania - podjęmuje próbę recytacji krótkiego wiersza lub fragmentu, często z pomocą nauczyciela.	- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół poprawnie buduje zdania, właściwie stosuje poznane słownictwo - zna i podejmuje próby stosowania reguł dotyczących pisowni wyrazów z „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „h”, „ch” oraz nazw geograficznych - z pomocą nauczyciela redaguje formy wypowiedzi przewidziane w programie klasy IV (notatka, zaproszenie, list, opis miejsca, przedmiotu, postaci i krajobrazu, dialog, pozdrowienia, życzenia) - stosuje znaki przestankowe - dokonuje poprawy popełnionych błędów - recytuje wyuczony na pamięć tekst w całości, starając się zachować intonację i tempo mówienia.	- stosuje zasady prawidłowego przestankowania - w wypowiedziach ustnych i pisemnych popęnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych - potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV - sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym - stosuje poznane reguły ortograficzne w pracach pisemnych i ćwiczeniach (wyrywkowo) - poprawnie stawia przecinek w zdaniach złożonych - zachowuje trójdzielną kompozycję dłuższych wypowiedzi pisemnych (akapity) - recytuje z odpowiednią dykcją i tempem.	- wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistycznym – językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym - funkcjonalnie potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV - ma bogaty zasób słownictwa i umiejętnie się nim posługuje - samodzielnie i sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym - uzasadnia pisownię wyrazów z trudnością ortograficzną - wyodrębnia wtrącenia przecinkami - recytuje teksty z dużą dbałością o wyraz artystyczny; stosuje odpowiednie pauzy, tempo i intonację.	- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie - tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym, interpunkcyjnym i merytorycznym - recytuje w sposób artystyczny, świadomie operując głosem, tempem, gestem, pauzą.
umiejętności gramatyczne					
	- rozpoznaje poznane części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki - odmienia rzeczowniki przez przypadki (łatwe przykłady)	- porównuje części mowy: rzeczownik, przymiotnik, czasownik, przysłówki - określa formę fleksyjną wyrazów i tworzy wyrazy we właściwej formie (przypadek, liczba, rodzaj itd.)	- rozróżnia pojęcia: wyraz bliskoznaczny i wyraz przeciwstawny - wykorzystuje wiedzę na temat części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik,	- wskazuje różnicę między osobową a nieosobową formą czasownika - biegle posługuje się formami wyrazów odmiennych (przypadek, liczba, rodzaj...)	ocenia poprawność konstrukcji składniowych – wskazuje błędy i podaje alternatywne rozwiązania.

	• z pomocą nauczyciela odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy i rodzaje • wyróżnia głoski, litery i sylaby	• tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej i odwrotnie • rozpoznaje typy zdań ze względu na cel wypowiedzi (pytające, rozkazujące, oznajmujące) • rozróżnia głoski, litery • z pomocą nauczyciela określa spółgłoski • dzieli wyrazy na sylaby	• przysłówki) w zadaniach • poprawnie odmienia i stosuje w zdaniach czasowniki, rzeczowniki i przymiotniki • odróżnia formy czasów czasownika • rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania • wyróżnia głoski, litery, samogłoski i spółgłoski • określa spółgłoski	• dostrzega związki między: przymiotnikiem a rzeczownikiem, przysłówkiem a czasownikiem • rozwija zdania pojedyncze nierozwinięte odpowiednio dobranymi określeniami • przekształca zdanie na równoważnik zdania (i odwrotnie) • rozróżnia „i” jako samogłoskę lub zmiękczenie	
--	---	--	---	---	--

2. SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI

- Sprawdziany pisemne;
- Kartkówki z podanych zagadnień;
- Kartkówki obejmujące zakres materiału z trzech ostatnich lekcji;
- Kartkówki z treści lektur;
- Projekty;
- Recytacja;
- Prowadzenie notatek w zeszycie przedmiotowym;
- Zadania domowe.

3. ZASADY OCENIANIA BIEŻĄCEGO:

1. Ocenianie bieżące ma na celu ukazanie postępów ucznia i udzielenie mu informacji zwrotnej na temat opanowania przez niego wiedzy i umiejętności. Ocenianie bieżące może mieć formę oceny cyfrowej w skali 1-6 lub informacji zwrotnej.

2. Przygotowanie do lekcji obejmuje:

- Prowadzenie i posiadanie zeszytu przedmiotowego,
- Znajomość lektur,
- Posiadanie obowiązkowych podręczników, ćwiczeń i tekstów lektur;
- Znajomość zakresu tematycznego z 3 ostatnich lekcji;
- Wykonanie wszystkich zadań z poprzedniej lekcji (jeśli uczeń nie zdąży, musi wykonać je poza lekcją – tzw. praca z lekcji).

3. Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji w sytuacji awaryjnej, co oznaczane jest jako X w ocenie z zachowania, w kryterium dotyczącym wywiązywania się z obowiązków ucznia.

4. Pozostałe formy nieprzygotowania do lekcji (brak zeszytu, przyborów, itp.) również odnotowuje się w ocenie z zachowania (X- nieprzygotowanie, bm - brak materiałów / zeszytu / lektury).

5. **Informacja zwrotna** – komentarz nauczyciela na temat pracy ucznia – wskaże mu, co zrobił dobrze, nad czym musi jeszcze popracować i w jaki sposób poprawić błędy. Po otrzymaniu IZ uczeń ma obowiązek poprawić pracę wg otrzymanych wskazówek. IZ może być ustna lub pisemna.

6. **Sprawdzian pisemny / praca klasowa** na ocenę są zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej, a kartkówki maksymalnie tydzień wcześniej. Wtedy też uczniowie otrzymują nacobezu, zawierające zakres sprawdzanego materiału. **Podczas sprawdzianów ucznia obowiązuje także materiał z poprzednich działów, a podczas prac klasowych – omówionych dotychczas lektur, zagadnień i form wypowiedzi.**

7. Jeśli uczeń był nieobecny podczas I terminu sprawdzianu / kartkówki, a nieobecność wynosiła 2 dni lub więcej, termin zaliczenia ustala się indywidualnie, niezwłocznie po powrocie do szkoły. Jeśli uczeń był nieobecny tylko w dzień sprawdzianu / kartkówki, ma obowiązek napisać go podczas kolejnej lekcji, na której jest obecny.

8. W ramach bieżącej kontroli, nauczyciel ma prawo przeprowadzać również **niezapowiedziane kartkówki**, obejmujące zakresem materiał z trzech ostatnich lekcji bądź znajomość treści lektur. Mają one na celu sprawdzenie, czy uczniowie uczą się na bieżąco.

9. Przy ocenianiu prac pisemnych, które mają na celu sprawdzenie poziomu opanowania materiału stosuje się kryteria procentowe, przeliczone na stopnie, według następującej **skali**:

- 1) niedostateczny (1) 0 - 29 %
- 2) dopuszczający (2) 30 – 49 %
- 3) dostateczny (3) 50 – 69 %
- 4) dobry (4) 70– 84 %
- 5) bardzo dobry (5) 85 – 97 %
- 6) celujący (6) 98 – 100%

10. Formy pisemne oceniane są przez nauczyciela niezwłocznie, najpóźniej w terminie 14 dni od ich napisania, po czym ocena przekazywana jest uczniowi i wpisywana do dziennika elektronicznego.

11. Szczegółowe kryteria sukcesu do poszczególnych aktywności: pisemnych form wypowiedzi, recytacji, pracy w grupach, projektów, itp. uczniowie otrzymują na bieżąco.

12. Wystawienie minimum dwóch ocen stopniowych stanowi podstawę do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej.

13. Podstawowe założenia oceniania prac pisemnych:

- a) Podczas nabywania umiejętności tworzenia wypowiedzi pisemnych w różnych formach gatunkowych uczeń otrzymuje do swojej pracy **ocenę kształtującą** - informację zwrotną w formie pisemnego bądź ustnego komentarza, zawierającą mocne i słabe strony pracy oraz wskazówki do poprawy. Uczeń jest zobowiązany w ciągu tygodnia poprawić pracę zgodnie z otrzymanymi wytycznymi.
- b) **Ocenianie sumujące** stosuje się po zakończeniu nabywania umiejętności.
- c) W większości prac pisemnych **w klasach 4-6** przyjmuje się następujące **kryteria oceny**:

Realizacja tematu wypowiedzi (temat)	Wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, wypowiedź jest w całości na temat. <u>Jeżeli praca jest nie na temat uczeń otrzymuje 0 punktów, co skutkuje oceną niedostateczną.</u>
--------------------------------------	--

Charakterystyczne cechy gatunkowe wypowiedzi	Pojawienie się obowiązkowych elementów dla danej formy, konsekwencja wypowiedzi, logiczność zdarzeń, argumentacja wnikliwa, poparta przykładami.
Kompozycja	Zgodna z formą wskazaną w poleceniu, logiczność, spójność wypowiedzi, wyodrębnienie akapitów.
Poprawność językowa	Prawidłowa budowa zdań, bogaty zasób słów, słownictwo adekwatne do celu wypowiedzi.
Ortografia	Stosowanie w praktyce poznanych zasad pisowni.
Interpunkcja	Stosowanie przecinków, kropek i pozostałych znaków przestankowych.
Estetyka	Staranność i czytelność pracy, brak skreśleń.

- d) W każdym z podanych kryteriów uczeń otrzymuje punkty, a suma tych punktów przekłada się na ocenę, zgodną ze skalą określoną przez Statut Szkoły (punkt 10).
- e) W przypadku, gdy praca ucznia jest nieczytelna lub nie zawiera wymaganej minimalnej ilości słów, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- f) W przypadku niesamodzielnej pracy pisemnej uczeń otrzymuje ocenę naganną z zachowania w kryterium właściwe zachowanie podczas zajęć edukacyjnych, jak również ma obowiązek ponownego jej napisania.

14. Zadania domowe:

a) Celem zadań domowych jest utrwalenie materiału z lekcji i wykształcenie nawyku systematycznej pracy. Ich wykonanie jest nieobowiązkowe (z wyłączeniem projektów, gdzie część pracy jest wykonywana w szkole, a część w domu). Informacja o zadaniu i terminie jego wykonania wpisywana jest do dziennika elektronicznego.

b) Zadania domowe mogą być oceniane.

- Ćwiczenia gramatyczne, ortograficzne, frazeologiczne i redakcyjne zadawane są z dnia na dzień. Ich wykonanie odnotowane jest w dzienniku symbolem +, a uczeń otrzymuje ustną informację zwrotną.
- Dłuższe zadania pisemne zadawane są z kilkudniowym wyprzedzeniem. Za ich wykonanie uczeń może otrzymać ocenę lub +.
- 10 + daje ocenę bardzo dobrą, przy czym + otrzymuje uczeń za pełne wykonanie pracy.
- Projekty obowiązkowe długoterminowe zadawane są z min. dwutygodniowym wyprzedzeniem i częściowo wykonywane w domu. Są oceniane stopniem po uprzednim przedstawieniu efektów pracy przez ucznia na forum i udzieleniu informacji zwrotnej.

c) Monitorowana jest systematyczność wykonywania zadań. Nauczyciel odnotowuje w dzienniku, ile prac zostało zadanych i wykonanych. Wykonanie min. 75% zadań w roku szkolnym oznacza systematyczność i może wpłynąć na podwyższenie oceny rocznej o jeden stopień – pod warunkiem, że uczeń pracował samodzielnie, korzystał ze wskazówek i widać jego postępy w odniesieniu do wymagań edukacyjnych.

4. ZASADY PONOWNEGO USTALANIA STOPNIA:

1. Uczeń ma prawo do poprawy każdej otrzymanej oceny (poza kartkówkami niezapowiedzianymi) jeden raz.
2. Ponowne ustalenie oceny w przypadku oceny niedostatecznej jest obowiązkowe.
3. Ponowne ustalenie oceny (poprawa) musi nastąpić w terminie 2 tygodni od oddania pracy i może być przeprowadzone w innej formie niż pierwotna.
4. W dzienniku elektronicznym odnotowuje się cały proces ponownego ustalania oceny, a pod uwagę brany jest najwyższy stopień.
5. W przypadku nieobecności w szkole uczeń może ponownie umówić się na poprawę w terminie 7 dni od powrotu do szkoły. Taka możliwość przysługuje 1 raz. Szczegółowe zasady poprawy określa nauczyciel.

6. Nienapisaną pracę pisemną (nieobecność ucznia / nieoddanie pracy / niepodjęcie pracy) oznacza się w dzienniku elektronicznym jako U, która oznacza, że uczeń nie przedstawił pracy i ma obowiązek ją uzupełnić w terminie wskazanym przez nauczyciela. Brak uzupełnienia nienapisanej pracy skutkuje trwałym zapisem U, co wpływa na ustalenie oceny klasyfikacyjnej.

5. WARUNKI I TRYB OTRZYMANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ:

1. Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej.
2. Informację o ocenach przewidywanych przekazuje się pisemnie lub za pomocą dziennika elektronicznego na dwa tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej, a roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustala się najpóźniej 1 dzień roboczy przed nim.
3. Ustalona roczna ocena klasyfikacyjna nie może być niższa niż ocena przewidywana.
4. Uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej jest możliwe dla każdego ucznia, który wyrazi taką chęć i odbywa się w drodze rozmowy ucznia z nauczycielem nad poziomem spełnienia przez ucznia kryteriów na ocenę przewidywaną i wyższą oraz wykonaniem wskazanych przez nauczyciela zadań.
5. Uczeń powinien zgłosić nauczycielowi chęć uzyskania oceny wyższej w terminie maksymalnie 2 dni od otrzymania oceny przewidywanej.
6. Zakres materiału zostaje opracowany indywidualnie i przekazany uczniowi w ciągu tygodnia od zgłoszenia się ucznia.

6. LEKTURY:

1. Znajomość lektur rozumiana jest jako wiedza i umiejętności z zakresu przeczytanego tekstu.
 2. Formy sprawdzania znajomości lektur mogą przybierać różne formy pisemne oraz ustne.
 3. W zależności od formy sprawdzenia stosuje się odpowiednie kryteria oceniania.
 4. Każdy uczeń musi wykazać się znajomością lektur obowiązkowych, zgodnych z wytycznymi podstawy programowej dla każdego etapu edukacyjnego.
 5. Na pierwszej lekcji w roku szkolnym nauczyciel zapoznaje uczniów z listą lektur oraz ich przybliżonym terminem omawiania. Uczniowie powinni rozplanować sobie czytanie lektur, tak by zdążyć z ich przeczytaniem. O dokładnym terminie omawiania lektury uczeń zostaje poinformowany co najmniej 2 tygodnie wcześniej, wtedy też otrzymuje „nacabez do lektury”, zawierające zagadnienia, które powinien zaznaczyć w tekście lub wykonać z nich notatki.
- 6. Pozycje książkowe omawiane w całości:**
1. Lektura do wyboru – projekt (wrzesień - październik);
 2. J. Brzechwa „Akademia pana Kleksa” (listopad);
 3. C.S. Lewis „Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa” (luty);
 4. Lektura do wyboru – projekt (marzec – kwiecień);
 5. J. Christa „Kajko i Kokosz. Szkoła latania” (czerwiec).